

Bréfa- og málasafn, ódagsett skjöl, líklega 1964-1970

Bjarni Benediktsson – Stjórnámál – Forsætisráðherra – Bréf – Uppkast – Eykon – Jörgen Bukdahl – Helge Refsum – Sérleyfi til flutninga – Fjármálaráðuneytið – Síldarverksmiðjan Breiðdalsvík

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnámálamaðurinn
Askja 2-33, Örk 9

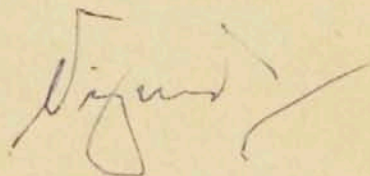
©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kæri Bjarni

Mér láðist að láta þess getið að þeir Sleitustöðamenn, sem undir bréfið rituðu höfðu af því nokkrar áhyggjur að Ingólfur mundi láta þessi afskipti þeirra bitna á sér ~~xx~~ í sambandi við veitinu sérleyfa til fólksflutninga. Vildu þó ekki draga sig til baka frá málinu, en báðu mig láta þessa getið við þig.

Ég hef nokkrar fleiri upplýsingar í málinu, ef þú óskar.

Ég hef þá trú að Gunnar hafi ekki átt upptök að þessu máli. Það er gekk fram í því var á Hólum þegar ég kom þangað laust eftir hádegi á laugardag. Hann mun síðan hafa farið og sótt þá fimm menn er komu til fundar við mig um kvöldið. Gunnar sat ekki fund okkar. Ég sat svo annan fund á Kjarvalsstöðum á sunnudagskvöld og útkoma þessa alls er meðfylgjandi skjal.

1

Kære Glennan,

Skun for
ord tak for at takke
for sidst og al den
venlighed du og fru
Glavens viste os under
vores ophold i Stockholm
jeg har talet med
Svevor om din fore-
lesning her. Han var
ogsaa vist skuffet
over at kunde ikke
være her da du
kommer, men lovede
at skrive dig med
det samme. Sa vi
haaber at se dig
i ~~den~~ den 21. sept.
eller de ~~rest~~ følgende

dege og arranger et
lille program da alt
er fastlagt. → Du lader
mig følge med hvad
vide hvad der bliver
bestemt. Med bedste
hilsener til Glaven og
dig fra Sivriden og
mig

Fonkvíðhúsi

Herr Kristian Ottosen,
Studentsamskipnaden i Oslo,
O s l o

Kjære Kristian!

Jeg takker deg for den hyggelige lunsj i Oslo, som jeg hadde stor glede og mye utbytte av, og for ditt brev av 15. mars. Under våre videre drøftelser om ambassadene i Oslo og Stockholm kom vi til det resultat at det foreløpig kunne oppnås omtrent de samme besparelser ved en redusering av personalet på forskjellige steder. Vi har derfor valgt den utveien, iallfall foreløpig. Men dine betraktninger er ikke desto mindre til stort gagn for meg personlig, og jeg takker deg for all din velvilje og dine gode råd.

Da jeg kom hjem fra Oslo, var situasjonen egentlig verre enn jeg hadde ventet, for det var da blitt klart at vi ville få en stor og alvorlig streikebølge. Streikene begynte den 4. mars og varte i to uker, men forliket ble likevel fornuftigere enn en hadde kunnet vente, og opposisjonspartiernes ledere oppnådde ikke den svekkelse av regjeringens stilling som de hadde tatt sikte på. Vanskeligheter har vi fremdeles nok av, men det er tydelig at våre redegjørelser for følgene av prisfall og redusert fiskefangst har hatt større virkning enn mange trodde. En ser da at en ikke arbeider helt forgjeves!

Fra oss personlig er det bare gode nyheter. Jeg sender mine beste hilsener til deg og din frue.

Din hengivne

Tilvísun

Síldariðjan Breiðdalsvík.

2 júní þ. á. töluðu Páll Guðmundsson og Sverrir Hermannsson um stofnlán eða lán frá L. I. við Svanbjörn Frímannsson.

"Töldu sig hafa ákveðið loforð frá fjármálaráðuneytinu í þetta um 1 m.kr. en svo fór að þeir fengu ekkert þaðan. Standa nú uppi með hálfkarað verk. Vantar 1 m.kr. til að geta lokið því. Hafa sótt um lán úr Stofnlánadeild á þessu ári."

Umsóknin til Stofnlánadeildar - um 2 m.kr. - er dags. 1. júní og barst Seðlabankanum ekki löngu síðar, og var fáum dögum síðar send Landsbankanum (réttu boðleiðin er um viðskiptabankana).

A fundi Stofnlánadeildar 31. maí var endanlega gengið frá afgreiðslu Stofnlána til síldarverksmiðja á þessu ári, og umsóknin kom því of seint. Bankastjórnin í Rvík virðist ekkert hafa um þetta máli heyrt fyrr en 2. júní.

S. F. segist hafa ráðlagt Síldariðjunni að halda sig að fjármálaráðherra, ef svo væri að ákveðið loforð fjármálaráðuneytisins hefði legið fyrir.

Þegar um lánbeiðnir af þessu tagi af fé bankans sjálfs (gagnstætt Stofnlánadeildar-lánum) er að ræða og viðskiptamenn útibúanna eiga hlut að máli, er reynt að halda fast við það, að lánbeiðnir komi um hendur útibúanna.

24/6 TP

Þú meðhöndlas þetta
effir vild. Sjálfur tel
ég ymsar lagfærningar
naundynlegar og vafalaust
eru yms atviti ekki,
nægilega hugsun. Þes
er á engan hátt sárt,
mun produktið, þótt ég
hafsi leysið töluvert yfir
þis. Kannski er rétt,
þegar þú hefir farið
yfir þlaggið að fá
einhverja fleiri til að
lita yfir það.

MJ

Asleov, Vejru $\frac{14}{6}$.

Hr státsmánni Bjarni Benediktsson!
Forsetis ráðherra!

Kærri fr. Benediktsson!

Langt á del síðan við sát með hord þá
"Valköl" þó þinnellir, þá sáum fóka með Regj. v.
gæsluhúð bróð iud með re tali óu det
vöðs-árens Gsland, dr deg var hætt fyrir Skál-
holl. hirtenu. gæmsu. — (þá arnis hándskrifssíundsamling

Hándskriftsaga slíðr við með. Afgöræð for
regj. v. þó þó iðke á et flerbál, með
et brett flerbál (hópr. v. rannb. el lök. Bröndur
jaukiska viltu!

Bröndur. Niðun gröppu r hárd, iudspíðr
Norden i sagan. Síðis ákeliou r at fö "þu gamla
Élla" "Flalskagan" iðe lúkket (þó sólíðr velt sagan)
— þú heu síðan 1901 titt, arhíðel þó iud-
frontu (Folketím, myndu). — Me vi viltu þig
hann et gæmsell oppr með Bröndur-flarbíou.

Jeg under den artikel. Af tekniske grunde offentlig-
lyggede på den første i det store nationale græs-
blad "Flensborg Avis", der ikke alene læses i Nord-
"Sydslesvig", men som landsblad af de national-
sindede i landet. - Derfor vil de komme i
vevsbredden, og siden udgives samtykke til
alle folketingsmand. -

Måske dette i det sidste opløb vil hjælpe.

Det var en lang og indviklet sag i de
20 år der stod på.

- Jeg håber nu det må lykkes.

Med ærbødig hilsen

Jeg er

Jørgen Bukdahl

Askou, Veien

Hv farsloráður Bjarni Benediktson!

Kærur h. Benediktson!

— Sl. isl. redaktioner er så vakkert at sende mig
de isl. blæde, så jeg kan følge med frem over
fronterne. Til gengæld sender jeg, hvad jeg har —
en bredere forbindelse mellem de to gamle lande
efters at et noget iholdigt østsket er opløst —
Men håndskriftligt sager — og opløst? Det så jo ret
godt ud hos kulisserne ved Nordisk råd. midt
i Ryskjavik. Men nu skit p. explosioner her.
Ligemeget de to udbrudene fra vestre, der gik
til regeringer. Kold luft i tingsalen; og især
mellem Krag og Erik Eviksen, desværre, hvad de
skader nok sag; hvor venstre altså nu
støtte et regeringsforslag; hvad de selvstændige
nåder vil; men er der magtpolitisk afgørelse
vil være meget uheldig (udbrudene professor
Diderichsen vil stemme imod!) — „modstanderne
vil bruge dette; men en bredere tværpolitik

vil gøre modstanderne og est. højesteret betænke-
lige - En del venstre nu med! Det
konstruktive nu vi nok afskrive.

Brøndergruppen har arbejdet hårdt; de
har rigelige pengemidler; vi har ingen;
gruppen har kunnet udsende tre pjecer (Brønder,
Jon Mikkelsen, Palle Lauridsen); vi ingen for nu
udlagte; samt et særtryk af min to artikler
i Venstrepressen. Men Brønder, presse, radio-
og fjernsynsstationer har lænnet sig del af vort
folk. - Afgørende er, om den folkelige linie
kan skabe en forpolitisisk gruppe i tinget
trods den kolde luft.

Nous verron.

God påske om Island; og tegn
de ud til dens hjælp på pragtfulde
hvis du ser sig fra mig

Med kærlig, dens hustru

Jørgen Bukdahl

Niðurstöður.

Það sem dregið hefur verið saman hér að framan um athafnir starfsstjórna leiðir í ljós, að þau eru fá embættisverkin, sem þær hafa ekki unnið. Fullyrða má, að starfsstjórnir sinni öllum embættisskyldum ríkisstjórnar og þar með störfum, sem eðli sínu samkvæmt geta beðið þar til ríkisstjórn hefur verið skipuð. Þar af leiðandi er ekki unnt að fullyrða, að verkefni starfsstjórna takmarkist einungis við starfsskyldur embættismanna, heldur einkennist einnig af pólitískum ákvörðunum.

~~Pólitískum umsvifum starfsstjórna eru engu síður sett takmörk. Skýrast kemur þetta í ljós, þegar litið er til þeirrar staðreyndar, að fjárlög hafa aldrei verið afgreidd af Alþingi í tíð starfsstjórna. Fjárlagaafgreiðsla er í raun mikilvegasta viðfangsefni sérhverrar ríkisstjórnar. Við mótn fjárlaga reynir í senn á pólitíska forystu ríkisstjórna og vilja stuðningsmanna hennar á Alþingi til að sameinast um afgreiðslu mála. Starfsstjórn hefur aldrei staðið að gengisfellingu og um takmarkatilvik varðandi fjárhagsráðstafanir má vísa til þess, að sumarið 1978, þegar starfsstjórn sat, var leitað um það álit hjá öllum þingflokkum, hvort ríkissjóður ætti að taka á sig fjárhagslega ábyrgð vegna greiðslna úr verðjöfnunarsjóði fiskiðnaðarins. Alls ekki verður talið, að nauðsynlegt hafi verið fyrir starfsstjórnina að leita eftir samráði við stjórnarandstöðuna um það mál, en afgreiðsla þess gefur til kynna á hvaða sviðum ráðherrar telja sig vera komna út fyrir þau mörk, sem umboð þeirra nær til.~~

Nefnt er annað dæmi um það, þar sem talið hefur verið nauðsynlegt að leita út fyrir flokka þá, sem standa á bak við ákvörðun starfsstjórnar, en það var þegar þing var rofið vorið 1956. Þá bókar forseti það sérstaklega á ríkisráðsfundi, að hann hafi kannað viðhorf Alþýðuflokksins til þingrofsins auk stjórnarflokkanna, Framsóknarflokks og Sjálfstæðisflokks. Athygli vekur, að forseti tekur ekki fram, að hann hafi kannað viðhorf Sósíalístaflokksins eða Þjóðvarnarflokksins.

Það verður að telja, að sú venja hafi skapast að starfsstjórnnum beri að leggja fjárlagafrumvarp fyrir Alþingi, ef þær sitja við upphaf þings. Sú spurning vaknar í þessu sambandi, hvort starfsstjórn geti skotið sér undan þessari skyldu með því að fresta samanköllun Alþingis með bráðabirgðalögum, er breyti lögum nr. 3 1967 um að reglukennt Alþingi skuli koma saman ár hvert 10. október eða næsta virkan dag, ef helgidagur er, hafi forseti Íslands ekki tiltekið annan samkomudag fyrr á árinu. Ákvörðun starfsstjórnar um að fresta því, að Alþingi komi saman hlýtur að teljast í andstöðu við umboð hennar. Þar með væri stjórnin að skapa óeðlilegt ástand, sem væri í andstöðu við þingræðisregluna.

Embættaveitingar starfsstjórnna hafa löngum vakið umræður. Ekki verður talið, að ráðherrar í starfsstjórn hafi minna vald en þeir, sem sitja í skipaðri ríkisstjórn til að veita embætti. Fordæmi sýna, að ráðherrar hafa ekki talið sig hafa þrengra umboð á þessu sviði þótt þeir sitji í starfsstjórn. Sérstaka athygli vekur, að þróunin hefur verið í þá átt, að ráðherrar hafa notað tímabil starfsstjórnna til að hækka menn í stöðum í ráðuneytum með því að skipa skrifstofustjóra og deildarstjóra. Með þessu er e.t.v. verið að sýna starfsmönnum þakklæti, en ekki verður talið að þessi þróun sé heppileg, hún skapar a.m.k. ekki gott fordæmi í ríkisrekstrinum.

Sérstakt athugunarefni, sem ekki hefur verið kannað til neinnar hlítar við samningu ritgerðar þessarar, er hvort þingmannafrumvörp verði tíðari á Alþingi um málefni, sem venjulega er fjallað um í stjórnarfrumvörpum, á tímum starfsstjórna. Rannsókn á þessum þætti verður að bíða betri tíma, en ekki er grunlaust um að svo hafi verið, enda ekki óeðlilegt að á þann veg sé farið með málefni, sem ef til vill hafa verið orsök þess, að upp úr stjórnarsamstarfi slitnaði. { Að sjálfsögðu geta ráðherra ekki skorast undan því að bera slík frumvörp upp til staðfestingar við forseta. }

Augljóst er, að ekki verður sett fram nein ein regla um það, hver eru valdmörk starfsstjórna. Þær hafa staðið að flestum þeim athöfnum hér á landi, sem skipaðar ríkisstjórnir telja sér skylt að sinna. Störf starfsstjórna hafa takmarkast af óeiningu á Alþingi eins og sannast hefur við afgreiðslu fjárlaga, sem þær hafa lagt fram. Þingræðisreglan setur því starfsstjórnnum valdmörkin.

Starfsstjórnnum verða ekki sett frekari valdamörk nema með breytingu á stjórnarskránni. Slíkt ákvæði gæti þó aldrei verið tæmandi og því hæpið, að það yrði að nokkru gagni.

Bjarni.

Ég hef verið að reyna að hlæra
eins og ég hef getað og þinnst menn
yfirleitt ekki eins varðgjafis og þú
vístist vera í morgun, heldur telji
að strömmur stundli þetta vel af þér.

Mig langar að þinka þess niður
hugleiðingar minnar, sem mig sýndi
víst ekki of vel að skora í morgun,
ef það gæti orðið að einhverju líti.

Þú loqin gerir þú í gildi er löstu-
daga og þrennas og bókbúðar
hafa minna, held ég að aðstæður
breyttist okkur í há. (Bókbúðar
minna vera óþarftasi með verk-
fallið en þrennas). Þú held ég að
vel sést að hugleiðir þunna
af hálfu strömmur minna. Það þunna-
þvæðis gæti maður hvarpað þess
bréf til ASI og Vinnuveitenduramb.
eða almennar yfir lýsingun strömmur-
innar efnislega eitthvað er þessa líti.

Ríkisstjórnin þeir er þú til sam-
taka launþega og vinnuveitendur
að nota mi þega stöðun þú, sem
~~er~~ þetta með lögunum þegar

ordid í kapphlápinu um launa-
hækkunir, til þess að þrína grund-
völl að heilbrigðisráðgjafum milli
launþega og vinnuveitenda.

Þinn og ríkisstjórnin hefur áður
þengt í telur þinn brýnastu
þörf og að bæta kjör þinna
laust launudu og mun að
þínu leyfi nota þessum til
að gera ráðstafanir, sem leiði
til varanlegrar þjálfabóta. Að
því er launahækkunir til þinna
laust launudu varðar vill
stjórnin benda á, eins og
þinn áður hefur gert, að það
er þyrst og þessum útflutnings-
framlíðslan, sem ekki gætur
þótt mér heilbrigðisráðgjöf. Þinn
vegur hefur þarminn til, að
þessi atvinnugætt þessum
öðrum þessum vinnuafli í öllum
þínum pólastöðum. Of unnt
þyrndist að komna í vakt þinnu
í útflutningsframlíðslunni
eða lættu að einhverju leyfi

af henni matuð vinnu laosi-
telus strömun að haka megi
nokkurt slagnivinnuþing og
stefna þannig að þú maki,
að verkamenn almennt sjátu
lífið af launum þessir
þyðri vinnuálag, enda
þófa um það aðrar strömun-
grunnar en niðurlausnir -
ítröðunin vafa laust betri
aðhötu til að haka nokkurt
laun hinna laust launveru.

Þótt útskiðunin til þi,
að þessum til á samötu
eigi að nota til að þinna
grundvöll þess heildun-
samningnum, þegar þú
áhegðu þi að þessu verði
gerð tilrauna til að þinna
þ. líkis til að bota þjóf-
þeirra, sem við spjótast
þjóf þi og þeir þi til
samþaka launþega og

vinnuveitendur að leitast við
að ná ein tölur sum komulag, i
um laun hinna bestu launvæðu,
ef leidis orðin fundið til þess,
á þess að iþynna um of
iðhlutning, þann leidslunni.

Laun annara skilna yrðu
síðan að miðast við það,
að þrasabætur þeirra, sem
versk em rekkis, yrðu ekki
að engu vegna þess
mikilla eða meiri harkana
annara. Þf sumkomulag i
þann veg, sem að þannan
greinis, þaðist, munni ríkis-
stjórnin að sjálfstöðu ~~þess~~
þess þess þess þess, að það
öðladist launagildi, enda er
einn meginhilarinnur launanna
að þessum réttleita skiptingun
þess þess þess þess þess þess
þess þess að launannismunur
rastist þessum er orðid er
hinum bestu launvæðu i öðru.

Þess matthi e. t. v. baka þessi við,
að yfirvinnuþreikslur opin-
berra staðsmanna, sem verð
þafa matst þess, voru mið-
aðas við 90-álag á almen-
num markaði, en yrði breytt,
ef breyting yrði á þessu
því íf luktun, gættunum-
nequnum.

Þessi þess þess þess þess þess þess
þess þess þess, ef þess þess
þess þess þess þess.

Þess.

APR 30 10 59 66

nnnnq

zczc tra997 Lhc123 sLh007

icrk co gblh 007

Londonlh 7 30 1139

bjarni benediktsson hauklid reykjavik

bestu heillaoskir

sveinn

Herr statsminister
Bjarni Benediktsson
Reykjavik
Island.

Bergen 9. 10. 1966.

Mange takk for meget
verdifuldt råd og hjelp om
konstitusjonell mødighet.

Det er virkelig et klar-
synt og vesentlig bidrag
til det innflytste emne.

Med de beste hilsener
og ønsker. Deres

Helge Rejsuim.

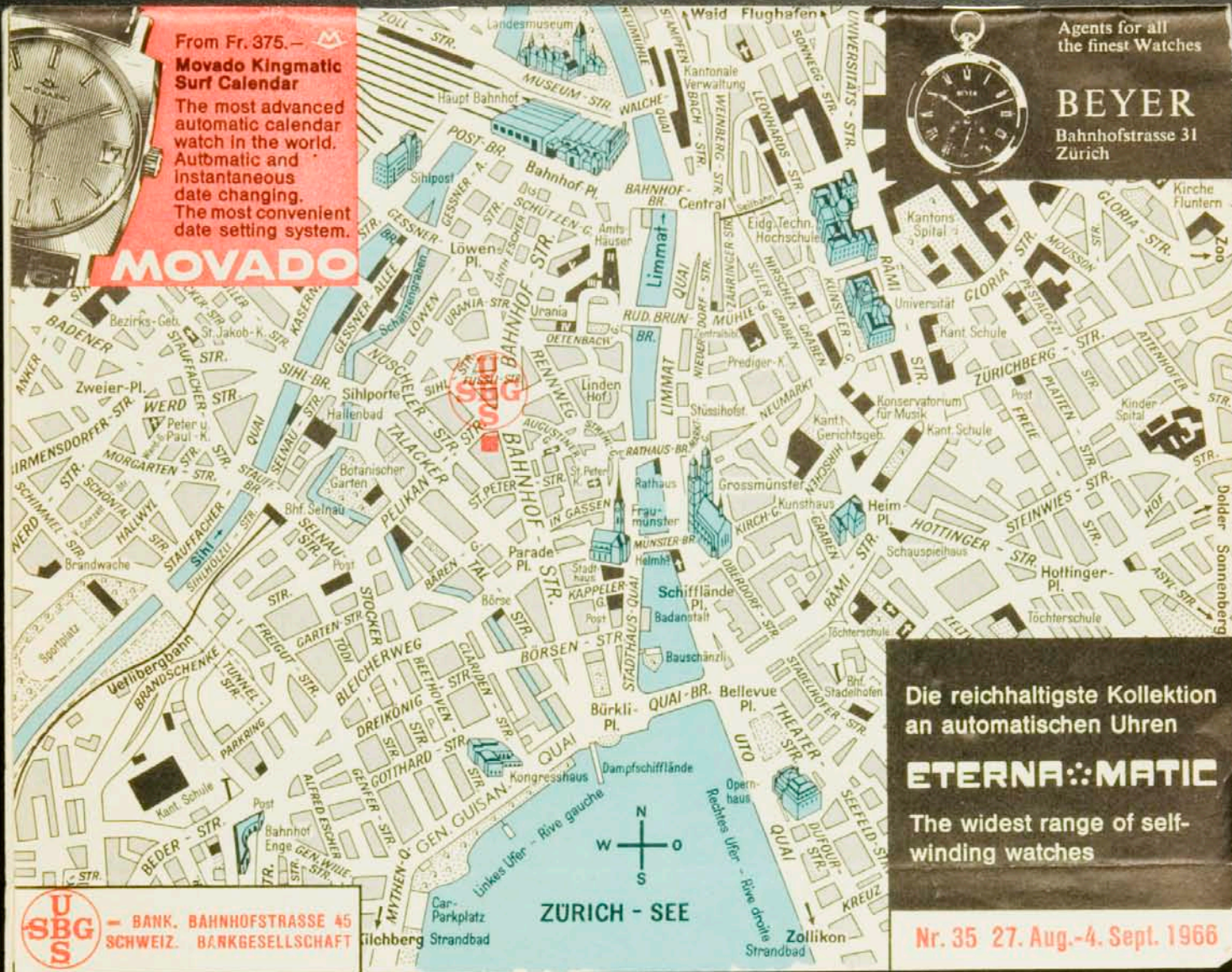
From Fr. 375.-
Movado Kingmatic Surf Calendar
 The most advanced automatic calendar watch in the world. Automatic and instantaneous date changing. The most convenient date setting system.

MOVADO

Agents for all the finest Watches

BEYER
 Bahnhofstrasse 31
 Zürich

Die reichhaltigste Kollektion an automatischen Uhren

ETERNA::MATIC

The widest range of self-winding watches

Nr. 35 27. Aug.-4. Sept. 1966

U S B G - BANK. BAHNHOFSTRASSE 45
 SCHWEIZ. BANKGESELLSCHAFT

THIS WEEK'S EVENTS

DIE EREIGNISSE DER WOCHE

LES FAITS DE LA SEMAINE

PICTURES

CINEMAS

CINÉMAS

PICTURES

KINO-SPIELPLAN

CINÉMAS

PICTURES

CINEMAS

CINÉMAS

LIMMATQUAI SHOPS

SPEZIALGESCHÄFTE AM LIMMATQUAI

MAGASINS AU LIMMATQUAI

SPECIALIZED SHOPS

SPEZIALGESCHÄFTE AN DER BAHNHOFSTRASSE

MAGASINS SPÉCIALISÉS

SPECIALIZED SHOPS

ZÜRICH'S SPEZIALGESCHÄFTE

MAGASINS SPÉCIALISÉS

SPECIALIZED SHOPS

ZÜRICH'S SPEZIALGESCHÄFTE

MAGASINS SPÉCIALISÉS

CAR RENTAL - TIME TABLE

AUTOVERMIETUNG - SBB-FAHRPLAN

LOCATION AUTO - HORAIRE CFF

GUILDHALLS - RESTAURANTS

ZUNFTHAUSER - RESTAURANTS

TEA-ROOMS - RESTAURANTS

WINE AND BEER SHOPS

RESTAURANTS - CAFÉS

TAVERNES ET BRASSERIES

DANCINGS - CABARETS - BARS

DANCINGS - CABARETS - BARS

DANCINGS - CABARETS - BARS

EXCURSIONS

AUSFLUGSPUNKTE RUND UM DEN ZÜRICHSEE

EXCURSIONS

EXHIBITIONS - GALLERIES

AUSSTELLUNGEN - GALERIEN

GALERIES - EXPOSITION

AIRLINES - TRAVEL OFFICES

FLUGPLAN - VERKEHRS- UND REISEBÜROS

AVIONS - BUREAUX DE VOYAGES

MANIFESTATIONS

THEATER - KONZERTE - VERANSTALTUNGEN

MANIFESTATIONS

VERANSTALTUNGEN - BANK

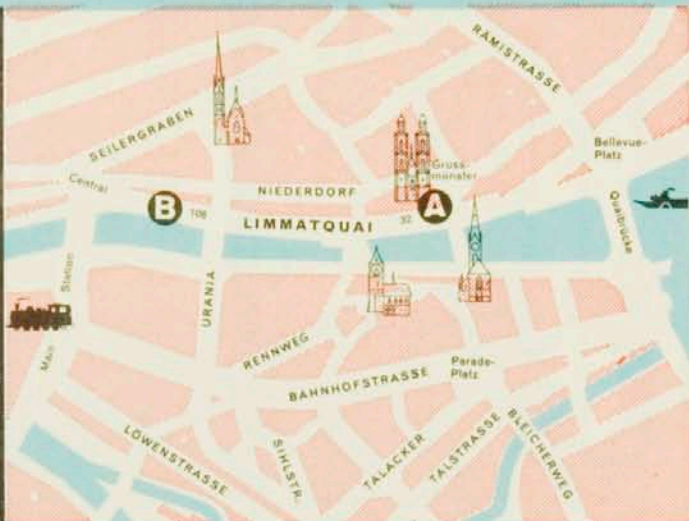
MANIFESTATIONS - BANQUE

OMEGA

Where to buy an Omega watch in Zurich

As Authorized Omega Dealers in Zurich, we shall be pleased to show you the latest models from the Omega Collection.

Wo kauft man eine Omega in Zürich

Wir führen die Marke Omega als offizielle Vertreter in Zürich und freuen uns, Ihnen die neuesten Modelle dieser Kollektion vorlegen zu dürfen.

- A HEINICKE**
Limmatquai 32, near Grossmünster
- B HUGENTOBLER**
Limmatquai 108, near Central

25. JAHRGANG
NR. 35

CYNAR
Der Aperitif aktiver Menschen

27. Aug.—4. Sept. 1966

**OFFIZIELLES
ZÜRCHER
WOCHEN
BULLETIN**

ZÜRICH WEEKLY OFFICIAL
LA SEMAINE A ZÜRICH

HERAUSGEGEBEN UNTER DEM PATRONAT DES ZÜRCHER VERKEHRSVEREINS
VON H. WEBER & CO. AG. ST. MORITZSTRASSE 21 8006 ZÜRICH TEL. 28 33 55